

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine

Zastupnički dom

Zastupnik Adnan Efendić

N/r Predsjedavatelja, gdina Mirsada Zaimovića

PREDMET: *Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kontroli cijena Federacije BiH – skraćeni postupak*

Poštovani,

Na temelju člana 172. i 179. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 69/07, 2/08), dostavljam Vam Prijedlog Zakona o kontroli cijena Federacije BiH – skraćeni postupak.

U prilogu se nalazi navedeni Prijedlog zakona na službenim jezicima i pismima FBiH,

Molimo da navedeni Prijedlog zakona dostavite Vladi FBiH, kako bi se o njemu očitovala u roku od 30 dana.

S poštovanjem,

ZASTUPNIK:

Adnan Efendić, s.r.

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosna i Hercegovina

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine

Zastupnički dom

Zastupnik Adnan Efendić

PRIJEDLOG

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KONTROLI CIJENA
FEDERACIJE BiH**

Sarajevo, JULI 2022.

**PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O KONTROLI CIJENA FEDERACIJE BiH po skraćenom
postupku**

Predlažem da se ovaj zakon donese po skraćenom postupku, u skladu sa članom 172. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07, 21/08 i 26/20) i članom 164. Poslovnika Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/03, 21/09 i 24/20), jer se ne radi o složenom i opsežnom zakonu koji zahtijeva redovnu proceduru.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KONTROLI CIJENA FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE („Službene novine F BiH“, br. 2/1995 i 70/2008)

Član 1.

U Zakonu o kontroli cijena Federacije BiH, iza člana 13., dodaju se članovi 13a. i 13b., koji glase:

„Član 13a.

Upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Federalno ministarstvo trgovine.

Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši federalna, kantonalna i gradska/općinska tržišna inspekcija, svaka u okviru svoje nadležnosti.

Član 13b.

Ako tržišni inspektor prilikom inspekcijskog nadzora utvrdi da se subjekt nadzora ne pridržava mjera neposredne kontrole cijena iz člana 4., donijet će rješenje kojim se naređuje subjektu nadzora korekcija, odnosno vraćanje cijene na cijenu koja je propisana mjerama neposredne kontrole cijena.

Ako tržišni inspektor kontrom izvršenja rješenja iz stava (1) utvrdi da subjekt nadzora nije postupio u skladu sa istim donijet će rješenje o zabrani rada kontroliranog objekta na period od 7 dana i izvršiti njegovo pečaćenje.

Žalbe na rješenja iz st. (1) i (2) ovog člana ne odlažu izvršenje rješenja.“

Član 2.

Vrše se izmjene člana 14., kako slijedi:

U stavu (1) broj: „1.000,00“, zamjenjuje se brojem: „10.000,00“, a broj „10.000,00“, zamjenjuje se brojem: „20.000,00“.

U stavu (2), broj: „250,00“, zamjenjuje se brojem „5.000,00“, a broj: „2.500,00“, zamjenjuje se brojem: „10.000,00“.

U stavu (3), broj: „500,00“, zamjenjuje se brojem: „2.000,00“, a broj: „1.500,00“, zamjenjuje se brojem: „5.000,00“.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u Službenim novinama Federacije BiH.

O B R A Z L O Ž E N J E

UZ ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KONTROLI CIJENA FEDERACIJE

BOSNE I HERCEGOVINE

(„Službene novine Federacije BiH“, broj.2/1995 i 70/2008)

I.Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kontroli cijena Federacije BiH sadržan je u članu III.1. tačka b) koji je izmijenjen amandmanima VIII., LXXXIC i CVI, i članu IV.A.20.(1) d), Ustava Federacije Bosne i Hercegovine prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH, između ostalog, utvrđivanje ekonomske politike, a Parlament Federacije BiH, uz ostale nadležnosti predviđene Ustavom, nadležan za donošenje zakona u vršenju funkcija federalne vlasti.

II. Razlozi za donošenje zakona

Uslijed nekontrolisanog povećanja cijena, kako životnih namirnica, tako i naftnih derivata, ogrijevnog drveta i peleta, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je u toku 2021.godine, u nekoliko navrata donosila Odluke, kojima je ograničila iznose cijena pojedinih osnovnih životnih namirnica i drugih proizvoda u nominalnom iznosu, a potom i novu Odluku/e o izmjeni Odluke o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za pojedine osnovne životne namirnice i druge proizvode („Službene novine Federacije BiH“ broj:28/21) kojim je propisala /ograničila maksimalne visine marže za pojedine osnovne životne namirnice i druge proizvode, kao i Odluku o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za naftne derive („Službene novine Federacije BiH“ broj: 26/21).

Također, u skladu sa inicijativom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za donošenje Odluke o privremenoj zabrani izvoza iz BiH ogrijevnog drveta i peleta do 31.12.2022. godine, broj: 03-16-681-1/1/2022 od 30.05.2022 godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na sjednici održanoj dana 16.06.2022 godine donijelo Odluku o privremenoj zabrani izvoza određenih šumskih drvenih sortimenta, ogrijevnog drveta i proizvoda od drveta. Ova Odluka stupila je na snagu osmog dana od dana donošenja i primjenjuje se 90 dana od dana stupanja na snagu.

U predmetnoj Odluci navedeno je da se privremena zabrana izvoza uvodi za proizvode tarifnih oznaka koji su sadržani u Listi proizvoda, a u navedenoj Listi, između ostali, pobrojani i svi tarifni brojevi proizvoda koji se odnose na komponente ogrijevnog drveta i peleta.

Federalno ministarstvo trgovine dostavilo je Vladi Federacije Bosne i Hercegovine Informaciju o potrebi analize kalkulacija cijena proizvođača i trgovaca ogrjevnim drvetom i peletom u Federaciji BiH i Vlada Federacije BiH je na svojoj 320 sjednici, održanoj 23.06.2022.godine donijela Zaključak V broj: 948/2022 od 23.06.2022 godine kojim je usvojila Informaciju Federalnog ministarstva trgovine i zadužila Federalnu upravu za inspekcijske poslove da u roku od 10 dana dostavi Federalnom ministarstvu trgovine izvještaj o izvršenom uvidu u stanje zaliha i kalkulacije cijena proizvođača i trgovaca ogrjevnog materijala.

Na osnovu gore navedenog Zaključka Vlade F BiH, Federalna uprava za inspekcijske poslove-Federalni tržišni inspektorat izvršio je inspekcijski nadzor kod 14 subjekata nadzora / proizvođači, trgovci / i sačino Izvještaj u kojem je tabelarno prikazan pregled raspona nabavnih cijena, marži i maloprodajnih cijena ogrjevnog materijala, kao i zaliha zatečenih količina ogrjevnog materijala po vrstama.

Na temelju utvrđenog stanja, Federalni tržišni inspektorat je dao svoje mišljenje, kojim je obrazložio da bi Federalno ministarstvo trgovine trebalo uraditi prijedlog odluke o neposrednoj kontroli cijena ogrjevnog materijala na osnovu člana 4. Zakona o kontroli cijena / određivanje najvišeg nivoa cijena ili utvrđivanje marži u trgovini (kalkulativne cijene) – u apsolutnom iznosu /.

Pored ovog, Federalni tržišni inspektorat je dao i kraći osvrt/komentar na kaznene odredbe u Zakonu o zakonu o kontroli cijena Federacije Bosne i Hercegovine.

Naime, Zakon o kontroli cijena (u daljem tekstu: Zakon) donesen je 1995 godine i objavljen u Službenim novinama Federacije BiH, broj: 2/95, izvršene su izmjene i dopune zakona, više „kozmetičke“ nego suštinske 2008 godine i objavljene u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj 70/08.

Ovim zakonom se uređuju odnosi u kontroli cijena proizvoda i usluga na jedinstvenom tržištu Federacije Bosne i Hercegovine, prava i obaveze nadležnih organa Federacije, kantona i općina, odnosno grada u vršenju kontrole cijena. Članom 3. ovog Zakona, utvrđeno je da se pod kontrolom cijena podrazumijevaju aktivnosti na praćenju općeg nivoa cijena, pojedinačnih cijena i relativnih odnosa cijena i preuzimanje mjera ekonomске politike radi sprječavanja i otklanjanja poremećaja na tržištu.

Analizom kaznenih odredbi ovog Zakona, kako su utvrđeni iznosi novčanih kazni za prekršaje došlo se do zaključka, da se istim novčanim kaznama, ne može ostvariti prevencija/ dakle sprječavanje budućeg prekršajnog ponašanja, niti se može urediti ova konkretna upravna oblast.

Zakonom o kontroli cijena, u segmentu nadzora, nije predviđeno ni donošenje upravne mjere kojim se subjektu nadzora može narediti vraćanje cijena, kako su utvrđene Odlukom Vlade Federacije BiH o neposrednoj kontroli cijena.

Budući da su mjere neposredne kontrole cijena iz člana 4. ovog Zakona od izuzetnog značaja za funkcionisanje države u vrijeme velikih poremećaja na tržištu, Federalna Uprava je bila mišljenja da se izloženi problem glede malih iznosa novčanih kazni, može prevazići, upućivanjem, u proceduru, po hitnom postupku, prijedloga Izmjena i dopuna Zakona, u smislu povećanja novčanih kazni iz člana 14. vodeći računa da se iznosi predloženih kazni kreću u okvirima kazni utvrđenih Zakonom o prekršajima FBiH, kao „lex specialis.“

III. Obrazloženje predloženih rješenja

Član 13a.- Predloženim tekstrom člana 13a.- precizno bi se utvrdile odredbe Upravnog i inspekcijskog nadzora, koje u Zakonu o kontroli cijena nisu utvrđene. Precizirao bi se organ – Federalno ministarstvo trgovine koji vrši upravni nadzor, a inspekcijski nadzor, bi se, kako je to predloženo u stavu (2) člana 13a. - precizirao kao u Zakonu o unutrašnjoj trgovini - dakle inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog zakona bi vršila federalna, kantonalna, gradska i općinska tržišna inspekcija, svaka u okviru svoje nadležnosti.

Član 13b.- Predviđenim tekstrom ovog člana omogućilo bi se da inspektor može subjektu nadzora koji se ne pridržava mjera neposredne kontrole cijena, naložiti rješenjem upravnu mjeru, kojom se naređuje subjektu nadzora vraćanje cijena na propisane cijene Odlukom Vlade Federacije BiH o mjerama neposredne kontrole cijena, kao i mogućnost nalaganja upravne mjere zatvaranja objekta, pečaćenjem na 7 dana, ukoliko subjekt nadzora nije postupio u skladu sa naloženim, u kojem slučaju žalba na takvo rješenje ne bi odlagala izvršenje rješenja.

Član 14- Povećanjem početnih, minimalnih iznosa novčane kazne za utvrđene prekršaje, kako je to utvrđeno u tekstu ovog člana, ostvarila bi se svrha kažnjavanja, jer bi subjekat nadzora imao plaćati umjesto 1.000,00 iznos od 10.000,00 KM, za prekršaj koji počini pravno lice, što bi itekako uozbiljilo subjekte nadzora u namjeri da počine ovaj prekršaj. Ovo obrazloženje je isto i za stav (2) i (3) predloženog teksta člana 14. Zakona.

Smatramo da bi se ovakvim korekcijama odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kontroli cijena, dao solidan alat u ruke inspektora, čiji bi rezutati rada, i naloženih mjera u značajnoj mjeri mogli biti vidljiviji javnosti, a ovakvim kažnjavanjem, evidentno bi se ostvarila prevencija budućih prekršaja.